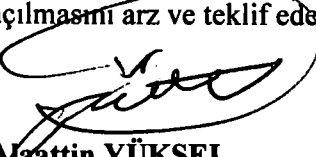

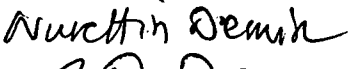
T.C.K.P.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih: 29.11.2015
Sayı: 15

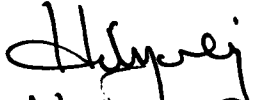
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

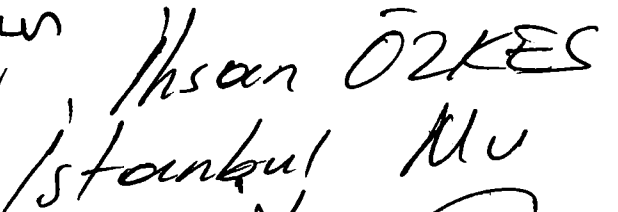
Türkiye’de Mülki İdare Amirlerinin Konum ve Yetkileri ile Merkezi Vesayet Sisteminin Çağdaş Demokratik Yönetim İlkeleri Açısından İncelenerek Sorunların Tespit Edilmesi ve Demokratik Bir İdari Yapılanma Oluşturmak İçin Alınması Gereken Önlemlerin Belirlenmesi Amacıyla Anayasanın 98 ve İçtüzüğü’nün 104 ve 105. maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederim.

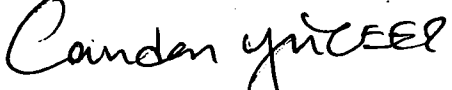

Alaattin YÜKSEL
İzmir Milletvekili

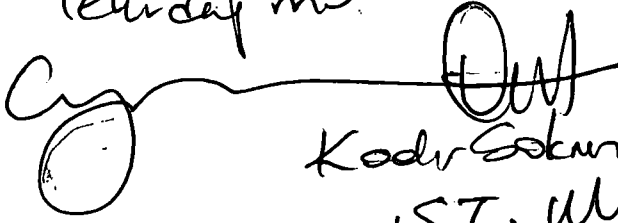

Dr. M. Sezgin TANRIKULU
İstanbul Milletvekili

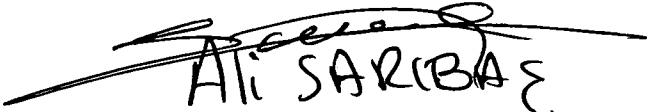

Nurettin Demirel
Miyar Mv.

Halilpaşazade
İzmir Mv

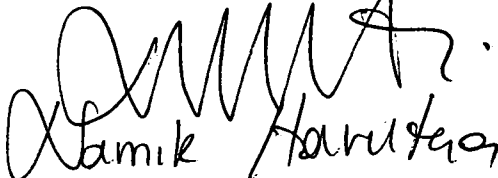

İhsan ÖZKES
İstanbul Mv

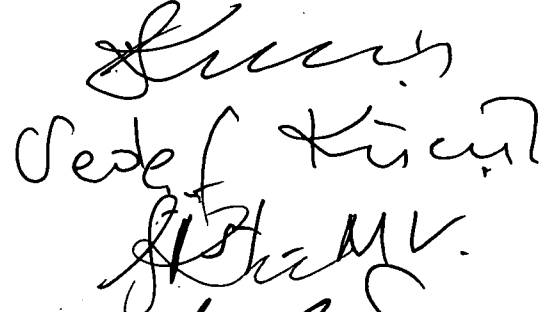

Candan Yücel
Tekirdağ Mv

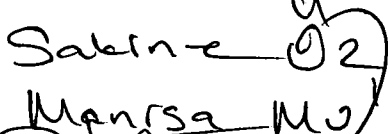

Kadri Sokun
İST. Mv.

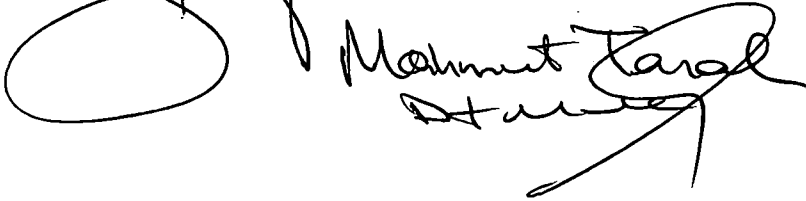

Ali SARIBAŞI
Çukurova Mv.

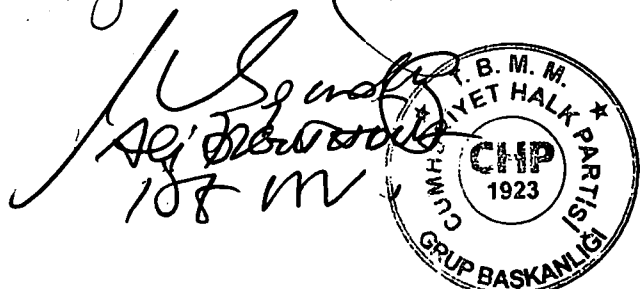

Celal DİNÇER
İstanbul Mv

Namik Harutyan
Balıkesir Mv.

Sedat Küçük
İST. Mv.

Sabir ÖZ
Manisa Mv

Mahmut Taz
İST. Mv

Seyhan
İST. Mv

[illegible]

GEREKÇE

Türkiye’de başta valiler ve kaymakamlar olmak üzere Merkezden atanan mülki amir ve idarecilerin yerel halkın başına birer Bolu Beyi kesilmesi artık kabul edilemez bir noktaya varmıştır.

Merkezden gelip hizmet etmekle yükümlü oldukları yerel halkı aşağılayan, yerel seçilmiş organların üyelerine ve başkanlarına tepeden bakan, sanki memurlarıymış gibi sürekli el pençe divan durmalarını bekleyen, polisi kullanarak ağır bir baskı ortamı oluşturan, Başbakan’ın suç niteliğindeki sözlerini emir telaki ederek hemen hukuk dışı eylemlere girişen, işkenceci polisleri korumak için yargı makamlarını yanıltacak açıklamalar yapan, iktidarın il başkanı gibi davranan bu insanlar kimdir? Bu halkın nesidir?

Türkiye’de kaymakamlık sınavının torpilsiz kazanılamayacağını bütün dünya bilmektedir. Halkın parasıyla gittikleri yurtdışından doğru düzgün yabancı dil öğrenmeden döndükleri de bilinmektedir.

Ancak sorun tek tek bu kişilerde değil, bu kişileri halkın tepesine çıkaran sistemdedir. Gezi olaylarının ilk günlerinde halkın seçilmiş Belediye Başkanı nispeten ortamı yumuşatmaya yönelik açıklamalar yaparken Valinin estirdiği devlet terörünü herkes görmüştür. Çünkü siyasi sorumluluk seçilmiş olan kişiye hesap verme yükümlüğü getirirken, atanmış olanlar yukarıdan gelen emirleri kraldan fazla kralcılık yaparak, herhangi insani bir özen göstermeden acımasızca uygulamaktadır. Gezi olaylarında valilerin, kaymakamların, emniyet müdürlerinin takındığı tutum mevut yapılanmanın demokrasinin yanında temel insan haklarını da tehdit ettiğini göstermiştir.

Bu bağlamda, son iki yılda yerel yönetimlere ait olan birçok yetkinin de merkeze alındığını, merkezin artık parklardaki ağaçlara bile müdahale ettiğini vurgulamak gerekir. Türkiye’nin çok ciddi bir demokratik yönetim sorunu ile karşı karşıya olduğu ortadadır.

Türkiye’nin 21 Kasım 1988 tarihinde imzaladığı, 1 Nisan 1993 tarihinde yürürlüğe giren Avrupa Konseyi Yerel Yönetimler Özerklik Şartına göre, yerel makamlar her türlü demokratik rejimin ana temellerinden biridir. Yerel makamlara verilen yetkiler normal olarak tam ve münhasırdır. Kanunda öngörülen durumların dışında, bu yetkiler öteki merkezi veya bölgesel makamlar tarafından zayıflatılamaz veya sınırlandırılmaz.

Ancak ne yazık ki, Türkiye bu şartı birçok maddesine çekince koyarak, özde değil sözde imzalamıştır. Türkiye’deki merkezîyetçi yönetim anlayışının yerelde yarattığı sıkıntılar bilindiği halde on yılı aşkın süredir devam eden AKP iktidarı döneminde, AB Yerel Yönetimler Özerklik Şartı’na Türkiye tarafından konmuş olan çekincelerin kaldırılması için herhangi bir girişimde bulunulmamıştır. Bu şartın ışığında gerçekleştirilecek bir yerel yönetim reformu sadece demokrasimizi güçlendirmekle kalmayacak aynı zamanda AB’ye uyum, bütünleşme ve tam üyelik sürecinin de hızla ilerlemesini sağlayacaktır.

Yerel yönetimlerde atananların seçilenlere olan üstünlüğünün sonlanması, mülki amirlik yapısının yeniden düzenlenmesi ve Avrupa Yerel yönetimler Özerklik Şartına konan çekincelerin kaldırılarak, Avrupa standartlarında bir yerel-merkez yapılanması kurulması için Türkiye Büyük Millet Meclisi’ne önemli sorumluluklar düşmektedir.

Öncelikle bir Araştırma Komisyonu kurularak, Türkiye’de Mülki İdare Amirlerinin Konum ve Yetkileri ile Merkezi Vesayet Sisteminin Çağdaş Demokratik Yönetim İlkeleri Açısından İncelenerek Sorunların Tespit Edilmesi ve Demokratik Bir İdari Yapı Oluşturmak İçin Alınması Gereken Önlemlerin Belirlenmesi demokrasimiz açısından önemli bir adım olacaktır.

